

NYÁRI ÜZENET 2016

Kiadja: A leányfalui Római Katolikus Szent Anna Plébánia
2016 Leányfalu, Szent Imre herceg útja 14.
Telefon: (26) 383-091 Internet: <http://www.leanyfaluplebania.hu/>

Ma még vagyunk...

Kedves Testvérek! Istent nem lehet pusztán értelmünkkel megérteni. Ha szeretnénk belépni az isteni életbe, a Szentháromság közösségébe, az értelmén kívül szükségünk van szívre, közelségre, csodálatra, hogy le tudjunk térdelni, és imádkozva átadjuk magunkat a Teremtőnek.

Megváltásunkat, a megfeszített és feltámadt Krisztust, aki a világ végéig itt marad közöttünk az Oltáriszent-ségben, térden állva szemléljük, hogy életünk legyen Őbenne.

Gyermekkoromban, kis ministránsként az iskolában sokszor a tanítónk az órán értelemre hivatkozva neveltségessé tette hitünket. Vallásunkat gúnyolva, tudatlansággal vádolva meg a hívő embereket. Értelmes ember tudja, mondta nevetve, hogy az ember már az űrbe jutott és nem találkozott Istennel. Gyermekként nem tudtam erre válaszolni, a többiek nevettek rajta, de én úgy éreztem, bármit is mondhat, akkor is fogok templomba járni. Az élet minden területén találkoztam – tanulmányaim és munkám során – olyanokkal, akik csak cinikusan nevetnek és gúnyolódnak az Isten és az Ő Egyházával kapcsolatban.

Azt gondoltam rendszerváltáskor, ennek a világnak vége, és tiszta lappal, tiszta érzésekkel élhetjük mindennapjainkat. A kihívás maradt, gúnyolódnók száma maradt, esetleg más formákban. A közömbösök és a mának élők sora hozzátevődött, a világ rosszabb lett emberileg, mint amire gondoltunk.

Milyen választ tudunk adni egy ilyen társadalomnak Isten nélkül? Semmilyen. Isten nélkül, szív nélkül, ima nélkül, keresztény összetartozás nélkül nincs helyes válasz a mai gonoszságokra.

Egyik részről **belülről** rombol a közömbösség, a gyűlölködés, a kiközösítés, a kapzsiság, a keresztény értékek neveltségessé tétele vagy tudatos tönkretétele (feszületek eltávolítása, ünnepeink megtagadása, fordított piramis karácsonyfa gyanánt), papok erkölcsi lejáratása, teljesen ateista életmód, mely csak a pénzről és a hatalomról szól. Most ott tartunk, hogy zavaró a harangszó, mely eleink életében irányadó volt. Ez volt a misére hívó szó, a gyász szava, a munka kezdetének és az elcsendesedésnek szava.

Más részről **külső** erők próbálják megsemmisíteni keresztény kultúránkat. Egyre gyakoribbá válik a fenyegetőzés, hitünk el nem fogadása, tiszteletlenség papjainkkal és magával az Egyházzal szemben. Csak nehogy későn ébredjünk rá, hogy keresztény közösségünk erejének belső gyengülése a kívülről jövő fenyegetettséget erősíti.

Ilyenkor az ember jó szívvel csakis Istenben tud bízni, és kérni Őt, adja meg azt a kegyelmet, hogy hűséggel helytálljunk és kitartsunk. Hiszen Pál apostol a rómaiakhoz írt levelében a Szentlélek segítségével tisztán látta a kor helyzetét: „Ahogyan ugyanis sok ember bűnössé vált egy ember engedetlensége által, éppúgy sok ember megigazulttá is válik egynek engedelmissége által. A törvény azért jött közbe, hogy a bűnözés fokozódjék, amikor azonban elhatalmasodott a bűn, túlaradt a kegyelem. Hogy amint a bűn halált hozva uralkodott, úgy uralkodjék a kegyelem is a megigazulás által, az örök életre a mi Urunk, Jézus Krisztus által.” És mi is kérjük a Szentlélek segítségét a tisztánlátásra és a helyes döntésre, nap mint nap, hogy Istenben maradjunk és Isten által éljünk.

Ma még vagyunk, de jövőnk csak akkor lesz, ha Istenben maradunk.

Szalay Zoltán plébános

Evangélium Szent Máté szerint (Mt 9:32-38)

Alighogy ezek elmentek, íme, egy ördögtől megszállt némat hoztak eléje. Mihelyt kiűzte belőle az ördögöt, a néma megszólalt.

A nép csodálkozva mondta: „Ilyen még nem történt Izraelben!”

A farizeusok azonban azt terjesztették: „Az ördögök fejedelmének segítségével űzi ki az ördögöket.” Jézus bejárt minden várost és falut, tanított a zsinagógában, hirdette országa örömhírét, és gyógyított minden beteséget, minden gyengeséget.

Amikor látta a tömeget, megesett rajta a szíve, mert olyan volt, mint pásztor nélkül a juhok: elcsigázott és kimerült.

„Az aratnivaló sok, de a munkás kevés” – mondta akkor tanítványainak.

„Kérjétek hát az aratás urát, küldjön munkásokat az aratáshoz.”

Tavaszi ünnepeink

Húsvét korábban volt idén, hűvös, de nem esős idő volt. Legnagyobb ünnepünkön más években többen vettek részt. Pedig az együtt ünneplés, az otthoni együttlétet megelőző feltámadási körmeneten való részvétel élményét feladni nagy pazarlás. Hagyományaink feladása a lelki elsivárosodás előszobája. A hagyományok megtartása, tudatos és átélte megtartása gyermekeink lelki támasza is, a megtartó erő, amire szükségük van.

Nagyszombati szertartás

Nagyszombat, Feltámadási körmenet

Májusban volt az elsőáldozás. Tavaly tizenegyen voltak elsőáldozók. Az idén hat gyermek vette magához első ízben a Krisztus szent testét hordozó ostyát.

Elsőáldozás

Úrnapján a szokásnak, hagyománynak megfelelően készültek a világ négy égtáját jelképező sátrak, kis oltárok. A sátrak 'gazdái' sok generáció óta építik, díszítik a sátrakat, kicsiny kápolnákat, és adják mindig tovább a fiatalabbaknak ezt a közösség életét fenntartó szokást. Külön építik a sátrak szerkezetét, majd borítják a korábban gyűjtött zöld lombokkal, ez férfiak dolga. Asszonyok csoportjai készítik a sátrak oltárait, minden évben valami kis változást beépítve.

Úrnapja, az oltáriszentség ünnepe - a sátrak

Az idén talán még szebbek lettek a sátrak, mint a korábbi években. Ennek oka abban áll, hogy többen vettek részt a sátrak készítésében és sok új résztvevő csatlakozott az építéshez, szépítéshez.

Laudato si' – Ferenc pápa enciklikája a teremtésvédelemről

Az enciklika Szent Ferenc fohászából kölcsönzi címét: „Laudato si', mi' Signore”, „Áldott légy, Uram!”.

„Milyen világot szeretnénk továbbadni azoknak, akik utánunk jönnek, a felnövekvő gyermekeknek?” Ez a válasza váró kérdés áll a Laudato si', Ferenc pápa a közös otthon gondozásáról írt, várva várt enciklikájának középpontjában. A szöveg így folytatódik: „Ez a kérdés nem csak a környezetre vonatkozik elszigetelt módon, mert nem lehet részlegesen feltenni a kérdést.”

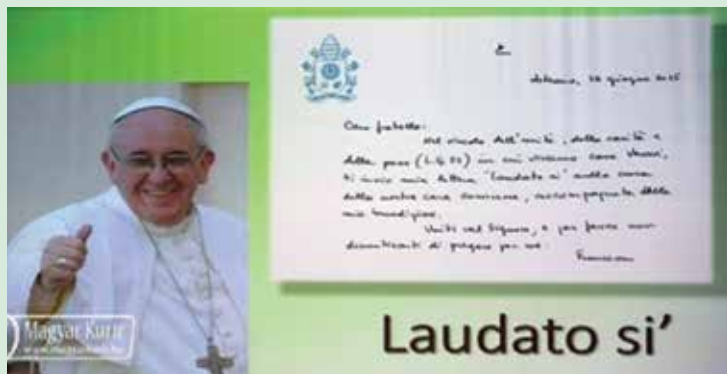
Ez elvezet bennünket ahhoz, hogy feltegyük a kérdést a lét értelmét, a társadalmi élet alapját képező értékeket illetően: „Miért jöttünk erre a világra? Milyen célért dolgozunk és küzdünk? Miért van ennek a földnek szüksége ránk?": „Ha nem tesszük fel ezeket az alapvető kérdéseket – mondja a pápa –, nem hiszem, hogy az ökológiával kapcsolatos aggodalmaink jelentős hatásokat érhetnek el.”

Az enciklika útvonaltát hat fejezet bontja ki. Kiindulópontja a ma rendelkezésre álló legjobb tudományos eredmények szerinti helyzetfelmérés (1. fejezet), amelytől eljut a Bibliával és a zsidó-keresztény hagyománnyal (2. fejezet) való egybevetésig. A problémák gyökerét (3. fejezet) a technokráciában és az emberi lény túlzott önreferenciális (önmagát magyarázó) magába zárkózásában jelöli meg. Az enciklika javaslata (4. fejezet) egy „átfogó ökológia, amely egyértelműen magába foglalja az emberi és szociális dimenziókat”, amelyek felbonthatatlan kapcsolatban vannak a környezeti kérdéssel. Ennek távlatában Ferenc pápa javasolja (5. fejezet) egy őszinte párbeszéd elindítását a társadalmi, gazdasági és politikai élet minden szintjén, amely átlátható döntési folyamatokat strukturál.

A pápa továbbá emlékeztet rá (6. fejezet), hogy egyetlen projekt sem lehet hatékony, ha nem élteti egy képzett és felelős tudat. Kiindulási pontokat javasol az ilyen irányú növekedéshez nevelési, spirituális, egyházi, politikai és teológiai szinten.

Első fejezet – „Ami otthonunkban történik”

Az első fejezet összefoglalja a környezetvédelem témájában szerzett legfrissebb tudományos ismereteket, amelyek lehetővé teszik, hogy meghallgassuk a teremtés kiáltását, „személyes szenvedéssé alakítsuk azt, ami a

világon történik, és így felismerjük, mivel tud minden egyes ember hozzájárulni (a környezetvédelemhez)”. Az enciklika így veszi fontolóra „a jelenlegi ökológiai válság különböző aspektusait”.

A víz kérdése, a biodiverzitás (biológiai sokféleség) védelme, az éghajlatváltozás, az ökológiai adósság – az egyes résztemák.

Második fejezet – „A Teremtés Evangéliuma”

Az előző fejezetben ábrázolt problematikák elemzésére Ferenc pápa újraolvassa a Biblia elbeszéléseit, a zsidó-keresztény hagyomány alapján nyújt összetett áttekintést és kifejti, hogy az embernek „szerfölött nagy felelőssége” van a teremtett világgal szemben, amely jelenti a minden teremtmény közötti bensőséges kapcsolatot; valamint kifejti azt a tényt, hogy „a környezet közjő, az egész emberiség öröksége és mindenki felelőssége”.

A Bibliában „a megszabadító és üdvözítő Isten ugyanaz, mint aki a világegyetemet teremtette. [...] Őbenne párosul az érzelem és az erő”. Központi szerepet tölt be a teremtés elbeszélése abból a szempontból, hogy megfontoljuk az emberi lény és a többi teremtmény közötti kapcsolatot és azt, hogy a bűn hogyan töri meg az egész teremtett világ egyensúlyát.

Harmadik fejezet – „A környezeti krízis emberi gyökere”

Ez a fejezet a jelenlegi helyzet elemzése, „olyan módon, hogy annak nem pusztán tüneteit, hanem legmélyebb okait is feltárja, párbeszédben a filozófiával és az embertudományokkal.

A fejezet első sarokpontját a technológiára vonatkozó megfontolások képezik: hálával ismeri el az életfeltételek javulásához való hozzájárulását, mindazonáltal „azok számára, akik az ismereteket és főleg a technológia kihasználására lehetőséget nyújtó gazdasági hatalmat birtokolják, döbbenetes uralmat tesz lehetővé az emberi nem és az egész világ felett”. Éppen a technokrata uralom logikái azok, amelyek elvezetnek a természet elpusztításához, valamint a gyengébb személyek és népesek kizsákmányolásához. „A technokrata paradigma arra igyekszik, hogy uralmát kiterjessze a gazdasági és politikai életre is”, megakadályozva annak felismerését, hogy „a piac önmagában véve [...] nem biztosítja az átfogó emberi fejlődést és a társadalmi befogadást”.

Negyedik fejezet – „Átfogó ökológia”

Az enciklika javaslatának középpontja egy átfogó ökológia, mint az igazságosság új paradigmája; olyan ökológia, „amely integrálja azt a sajátos helyet, amelyet az emberi lény ebben a világban elfoglal és kapcsolatait az őt körülvevő valósággal” (15.). Valóban, „nem tekinthetjük a természetet olyan valaminek, amely tőlünk külön van választva vagy pusztán életünk kerete” (139.). Ez érvényes azokra a különböző területekre, amelyeken élünk: a gazdaság, a politika, a különböző kultúrák területére, különösen a legfenyegetettebbekre, sőt mindennapi életünk minden pillanatára.

Ötödik fejezet – „Néhány iránymutató és cselekvési vonal”

Ez a fejezet azt a kérdést tárgyalja, hogy mit lehet, és mit kell tennünk. Az elemzések nem elegendők: szükség van a „párbeszéd és a cselekvés javaslataira, amelyek mozgósítanak mindnyájunkat és a nemzetközi politikát is”, és segítenek abban, hogy kilépjünk az önpusztítás spiráljából, amelyben egyre inkább elsüllyedünk”. Ferenc pápa számára elengedhetetlen, hogy a konkrét útvonalak kiépítését ne ideológiai szempontok szerint, felületesen vagy a redukcionista felfogásnak megfelelően vegyék fontolóra. Ezért nélkülözhetetlen a párbeszéd, az a szó, amely jelen van a fejezet minden paragrafusának címében: „Vannak olyan viták a környezeti kérdésekben, amelyekben nehéz egyetértésre jutni. [...] az egyház nem törekszik arra, hogy értelmezze a tudományos kérdéseket, sem arra, hogy a politika helyébe lépjen, de felszólít egy becsületes és átlátható vitára, hogy a részszükségletek vagy az ideológiák ne sértsék a közjót”.

Hatodik fejezet – „Nevelés és ökológiai spiritualitás”

Az utolsó fejezet az ökológiai megtérés középpontját érinti, amelyre az enciklika szólít bennünket. A kulturális válságnak mély gyökerei vannak és nem könnyű újrarajzolni a szokásokat és viselkedési módokat. A nevelés és a képzés központi kihívások maradnak: „minden változásnak szüksége van motivációra és nevelési folyamatra”; vonatkozik ez minden nevelési környezetre, elsősorban „az iskolára, a családra, a tömegkommunikációs eszközökre, a katekézisre”.

A kiindulópontot „egy másfajta életstílusra való törekvés” képezi, amely megnyitja annak a lehetőségét is, hogy „egészséges nyomást gyakoroljunk azokra, akik a politikai, gazdasági és társadalmi hatalom birtokosai”. Ez történik akkor, amikor a fogyasztóknak sikerül választásaik révén „módosítaniuk a vállalatok hozzáállását, arra készítve őket, hogy vegyék figyelembe a környezeti hatást és a termelési modelleket”.

Forrás: Magyar Kurir

Zarándoklat Lengyelországban

Nyilvánvaló, hogy az út csúcspontja volt mindannyiunk számára Częstochowában, a Jasna Góra, azaz Fényes Hegyen épült Mária kegyhely Mária képe, a Fekete Madonna. A harsonaszó mellett felnyíló kép minden jelenlévőt lelkében ragad meg, hiszen a Madonna tekintete mindenkinek a szemébe néz. Ez személyes kapcsolat, nem egy szép tárgy látványa csupán, hanem mindenkit megszólít és magához vonz.

A kegyhely számtalan egyéb szakrális élményt nyújt, amelyek önmagukban is elgondolkodásra, elmélkedésre, imádságra szólítanak meg. Elég Jerzy Duda-Grac lengyel festő rendkívül szuggesztív keresztút képeire gondolni, amelyek közelmúltbeli környezetben, eseményekkel mutatják a stációkat.

Az út azonban nem Częstochowával kezdődött. Rövid megállók után, Besztercbányán és Árva váránál, majd különleges élményt adott a szlovák-lengyel határon fekvő Orawka település fatemploma. Ugyan Orawka a történelmi Magyarország egyik legészakibb faluja volt, mégis itt található a magyar szentek és boldogok legnagyobb templomi, népi festésű szentkép gyűjteménye.

A szlovák-lengyel határon fekvő Orawka falu magyar temploma

Szentmise a krakkói domonkos templomban

Elkísért bennünket az úton Andrzej atya, akit már régen ismerünk, hiszen sokszor jött korábban is vásárnapként szentmisét mondani. Mivel ő domonkos szerzetes és éppen a krakkói központhoz tartozik, így krakkói első látogatásunk a domonkos templomnak szólt. Andrzej atya végigvezetett bennünket, mindent megmutatott, elmagyarázott, majd a Szent Domonkos kápolnában szentmisén vehettünk részt. Ezt követően felsétáltunk a Wawel dombra, amely hosszú évszázadokig volt a lengyel királyok lakhelye. A Waweli székesegyház a lengyel uralkodók, államvezetők nyughelye is. Különösen megfogott minket Nagy Lajos magyar király leánya, a Lengyelor-

szágban rendkívüli népszerű, 1384-től uralkodó Szent Hedvig lengyel királynő szarkofágja mellett megállni, vagy a Báthory kápolnában elgondolkozni a magyar-lengyel történelem összefonódásain. Báthory István erdélyi fejedelem volt a férfiágon kihalt Jagelló család utáni első választott király, aki Jagelló Annát feleségül véve szerzett jogot a lengyel trónra, és volt a lengyel történelem egyik dicső uralkodója.

A Krakó belvárosában álló Mária templom kiemelkedett az út szakrális és művészeti élményei sorában. A templom a XIII. századi kezdetektől a XIV. századra nyerte el gótikus formáját. Az oltár Európa legnagyobb gótikus szárnyas oltára. Veit Stoss, nürnbergi szobrász készítette, és összesen 200 alakot vonultat fel.

Elgondolkoztató volt látni a hétköznap is imádkozókkal teli padokat, köztük sok fiataalt. Ezt tapasztaltuk a Fekete Madonna előtt is, de Wadowice, Szent II. János Pál szülővárosának templomában is. Különösen

megdöbbsentünk a Zebrzydowska Mária kegyképe előtt térdeplő sok fiatalon, akik több mint tíz perces ottlétünket követően sem mozdultak. Mint megtudtuk, az érettségizők 'szokása' Mária segítségét kérni.

A Mária templom és belseje

Kalwaria Zebrzydowska évszázadok óta dél Lengyelországnak híres vallási központja. A Mikołaj Zebrzydowski, Báthory hadvezére által XVII. század elején épített szentély barokk stílusú székesegyházból, kolostorból, templomok együtteséből, valamint barokk és manierista kápolnákból, az úgy nevezett "Kalwariai keresztútból" áll. Évente több mint egymillió zarándok keresi fel a kegyhelyet.

Látványos eleme volt az útnak a wieliczki sóbánya megtekintése.

Hazaúton kerestük fel az Isteni Irgalmasság bazilikát. A hely egy lengyel szent, Faustyna nővér kultuszához kapcsolódik. 2002-ben Szent II. János Pál szentelte fel a bazilikát. A templom egyik érdekessége a bazilika alatt található, a különböző országokból érkező zarándokok számára tervezett 5 kápolna, amelyek közül az egyik magyar. Ott volt az út során utolsó szentmisénk.

Rövid megálló Zakopanében, majd Lőcsén, és ismét itthon voltunk.

Nevelős Géza

Anna nap

Az Anna napi búcsú, templomunk és a falu legfőbb ünnepe idén is méltó kereteket kapott. Az időjárás is kedvezett reggeltől estig, amiért a mostani nagyon változó időjárási viszonyok között külön hálásak lehetünk. A Szent Anna zenekar és énekkar Schubert miséjének előadásával emelte a szentmise ünneplésének fényét. A szentmisén koncelebrált, a szentbeszédet mondta Kívés Zoltán szentendrei állandó diakónus. Köszönjük szolgálatát!

Rudán Ferenc

Kívés Zoltán

Búcsúkor van alkalmunk is, hogy az egyházközség köszönetet mondjon arra érdemes személyek munkájáért. Ez évben Méhes Imre karnagyra esett a választás, aki sok éve vezetője a Szent Anna kórusnak és zenekarnak. Ez alatt a sok év alatt valóban sok alkalommal nyújtott maradandó élményt a szertartásokhoz kapcsolódó zenei imádságokért. Mert mind a zenekar, mind az énekkar odaadó muzsikálása valódi imádság. Köszönjük szépen!

A szertartás után agapé, azaz szeretetvendégség keretében maradtak együtt a szentmise résztvevői, ami minden évben újabb jó alkalom az ünnepi találkozásra.

A közönség

Magyar Kálmán

A búcsú napján mindig van esti koncert. Az idén kiemelkedően nagy volt a hallgatóság létszáma, ami valószínűleg a meghirdetett műsornak volt köszönhető. Magyar Kálmán, az Amerikai-Magyar Népművészeti Központ igazgatója bevezetőjével, majd Richter Pál, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszékének tanszékvezetője és Pávai István, a tanszék adjunktusa értő magyarázataival került bemutatásra A Szerettől a Szamosig címmel a Zeneakadémia Népzene Tanszékének műsora, annak részletei.

A mai Románia területének magyar lakta vidéke szinte minden táját felölelő népzenei válogatásból kaptunk bemutatót. Jagamas János 1941–44 között a budapesti Zeneakadémia hallgatójaként járt Kodály Zoltán népzene-óráira. Ennek eredményeként már akkor nyaranta gyűjteni kezdett, majd a háború után szülőföldjére, Erdélybe visszatérve életét a népzene kutatásnak szentelte. Teljes gyűjteményének kiadására 2014-ben került sor. Pávai István – a kiadvány szerkesztője, Jagamas János tanítványa, Jagamas és tanítványai kevésbé ismert gyűjtéseiből állította össze a Népzene Tanszéke diákjai számára ennek a koncertnek a műsorát.

Nevelős Géza

